

★ GOUDA ★
★ 750 ★

1272 - 2022

Jaarstukken 2017

gemeente
gouda

Risico categorie	Sub aanduiding	Toelichting
Juridisch	Algemeen	Algemene risico's zijn het niet of onvoldoende nakomen van contractuele of andere afspraken en toezeggingen, onzorgvuldig contractbeheer of faillissementen van contractpartners, het onrechtmatig uitvoeren van (Europese) aanbestedingen of verstrekken van geldleningen. De gemeente kan aansprakelijk worden gesteld voor schade ontstaan in het openbaar gebied (letselschade, materiële schade, gedeerde winst, verzakking bij bouwwerkzaamheden, achterstallig onderhoud). Te denken valt ook aan aansprakelijkstelling voor schade ontstaan bij evenementen, planschade, onzorgvuldige besluitvorming en verkeerde toepassing van regelgeving.
Overig	Vennootschapsbelasting (VPB)	Sinds 1 januari 2016 is de Wet modernisering VPB-plicht overheidsondernemingen van toepassing. Overheidsondernemingen worden VPB-plichtig indien en voor zover zij een onderneming vormen. In 2016 is een uitgebreide inventarisatie uitgevoerd om de gemeentelijke activiteiten te beoordelen op de VPB-plicht. Daaruit blijkt dat er op dit moment geen VPB-plicht bestaat. Theoretisch bestaat altijd de mogelijkheid dat de omstandigheid, regelgeving of zienswijze van de inspecteur verandert waardoor alsnog VPB-plicht ontstaat.

4.2.4 Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit is een optelsom van alle risico's waarvoor geen beheersmaatregelen zijn getroffen. Voor het berekenen van de benodigde weerstandscapaciteit maakt de gemeente Gouda een onderscheid tussen bedrijfsvoeringrisico's en risico's verbonden aan grondexploitaties.

Voor bedrijfsvoeringrisico's wordt een statistische methode gehanteerd. Hierbij wordt voor elk risico nagegaan wat de kans is dat het risico optreedt en de bijbehorende impact. Voor risico's verbonden aan grondexploitaties hanteert de gemeente Gouda de IFLO-methode met boekwaarden als uitgangspunt.

De benodigde weerstandscapaciteit voor 2017 bedraagt € 13.922.000.

4.2.5 Beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten op te vangen. dit is een optelsom van de algemene reserve, de reserve 3 D's en het saldo van mutaties in de exploitatiesfeer.

In onderstaand tabel is de opbouw van de weerstandscapaciteit weergegeven.

Omschrijving (x 1.000)	Bedrag
Algemene reserve (31/12/2017)	17.033
Reserve sociaal domein (31/12/2017)	8.799
<i>Stand voor resultaatbestemming</i>	25.832
Toevoeging reserve sociaal domein	835
Onbestemd resultaat 2017	1.389
<i>Resultaatbestemming 2017</i>	2.223
Weerstandscapaciteit	28.055
Benodigd weerstandsvermogen	13.922

4.2.6 Beoordeling weerstandscapaciteit

De toereikendheid van de weerstandscapaciteit kan beoordeeld worden door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit (28.055 / 13.922).

Waardering	Ratio	Betekenis
A	>2,0	Uitstekend
B	1,4-2,0	Ruim voldoende
C	1,0-1,4	Voldoende
D	0,8-1,0	Matig
E	0,6-0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

De ratio van de weerstandscapaciteit is verbeterd van 1,2 bij de programmabegroting 2017 naar 2,0 bij de jaarrekening in 2017. Een ratio van 2,0 betekent dat de weerstandscapaciteit die de gemeente op dit moment heeft, ruim voldoende is om risico's in financiële zin op te vangen. De doelstelling is om de weerstandscapaciteit op een verantwoord niveau te houden, dat wil zeggen: tenminste van voldoende niveau conform het coalitieakkoord ("Gouda daagt uit").

4.2.7 Financiële kengetallen

Het opnemen van financiële kengetallen in de begroting en de jaarstukken past in het streven naar meer transparantie. Ook geven de kengetallen meer inzicht in de ontwikkeling van de financiële positie en de baten en lasten van de gemeente. Het biedt de mogelijkheid om normen te stellen, net als bij de beoordeling van het weerstandsvermogen gebeurt. We relateren de normering zoveel mogelijk aan normen die door de VNG zijn voorgesteld.

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is bepaald dat gemeenten vijf financiële kengetallen moeten opnemen in de begroting en de jaarstukken:

	Rekening 2016	Begroting 2017	Rekening 2017	VNG normering
Netto schuldquote	114,7%	131,7%	119,1%	< 90 %
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	111,3%	128,9%	115,0%	< 90 %
Solvabiliteitsratio	10,7%	9,5%	12,7%	> 20 %
Structurele exploitatieruimte	3,2%	0,4%	3,0%	> 0,0 %
Grondexploitatie	5,3%	4,1%	5,6%	ad 1.
Belastingcapaciteit	132,5%	139,7%	138,9%	100,0%

ad 1: geen normering, moet in relatie worden gezien met de netto schuldquote

Toelichting op de kengetallen

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen

Kengetallen zijn getallen die een verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de jaarrekening of de balans.

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen (inkomsten in enig jaar) en een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Als bijvoorbeeld het investeringsvolume fors toeneemt bij ongeveer gelijkblijvende inkomsten dan zal deze quote stijgen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de quote inclusief en exclusief doorgeleende gelden. Dit maakt inzichtelijk wat het aandeel is van de verstrekte leningen in de exploitatie.

In 2017 is voor € 12,5 miljoen aan leningen verstrekt. Dit verklaart het verschil tussen beide schuldquoten.

Ten opzichte van 2016 zijn de netto schuldquoten in 2017, ondanks een dalende schuld, in geringe mate toegenomen. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat de totale inkomsten 2016 hoger zijn dan in 2017 als gevolg van eenmalige baten.

De VNG geeft als richtlijn dat een schuldquote van 80% of hoger financiële bijsturing behoeft. Een hoge schuldquote heeft een een-op-een relatie met een lage solvabiliteitsratio.

	2014	2015	2016	2017
Netto schuldquote	129,2%	123,5%	114,7%	119,1%

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als een percentage van het totale vermogen. Het geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De VNG hanteert als richtlijn een minimum omvang van 20% als norm.

De solvabiliteitsratio ontwikkelt zich de afgelopen jaren in positieve zin:

	2014	2015	2016	2017
Solvabiliteitsratio	5,7%	8,5%	10,7%	12,7%

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte toont aan of een gemeente voldoende structurele baten heeft om de structurele lasten te dekken. Het percentage geeft een indicatie van de financiële wendbaarheid; een uitkomst groter dan 0% betekent dat de gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen. Bij een negatieve uitkomst zal de provincie de intensiteit van het toezicht verhogen.

	2014	2015	2016	2017
Structurele exploitatieruimte	3,6%	2,8%	3,2%	3,0%

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe de waarde van de bouwgronden zich verhoudt tot de gerealiseerde baten. De boekwaarde van de gronden is van belang omdat de waarde moet worden terugverdiend uit de grondverkoop. Hoe hoger het kengetal hoe hoger het risico voor de exploitatie indien het terugverdienen onverhoopt niet geheel lukt. De VNG geeft geen indicatie voor een aanvaardbaar niveau van deze norm.